

24 juni 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) de volgende beslissing inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats] ([land]),
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mevrouw mr. M.L.J. Bomers,

tegen:

[naam],
nadere gegevens zijn onbekend,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven (onder meer) organist in de kerk van de parochie
[naam] in [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 juni 2014.

Op 5 september 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], bisschop van 's-Hertogenbosch.

Op 24 mei 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden. Tijdens deze zitting was de voorzitter wegens ziekte afwezig. Met instemming van alle partijen heeft de hoorzitting toch plaatsgevonden. De voorzitter heeft nadien kennisgenomen van de aantekeningen van de zitting en is volledig betrokken geweest bij de adviesvorming door de Klachtencommissie.

Klager was wegens ziekte niet in de gelegenheid om te verschijnen. Hij werd vertegenwoordigd door zijn juridisch adviseur, mevrouw mr. M.L.J. Bomers.

Namens het bisdom 's-Hertogenbosch is verschenen [naam], kanselier van het bisdom.

2. De klacht

- 2.1. De klacht van klager houdt in dat hij in zijn jeugd in [plaats] vanaf het moment dat hij negen jaar oud was gedurende een periode van vier jaren, van 1947 tot 1951, verschillende malen, in totaal meer dan tien keer, seksueel is misbruikt door aangeklaagde.
- Aangeklaagde was naast muzikleraar ook organist in de kerk van de [parochie] in [plaats]. Als misdienaar kwam klager in aanraking met aangeklaagde.
- Aangeklaagde was vrijgezel en woonde bij zijn broer en diens vrouw op hun boerderij in [plaats]. Aangeklaagde maakte voor veel kinderen in het dorp voederbakjes voor konijnen. Hij bood aan klager aan om ook een voederbakje voor zijn konijnen te maken. Klager, die toen ongeveer acht jaar oud was, was hier heel blij mee en ging op de afgesproken tijd naar aangeklaagde om het bakje te halen. Daar pleegde aangeklaagde voor de eerste keer seksueel misbruik met klager. Dit gebeurde achter op het erf van de boerderij bij het hooi. Aangeklaagde deed het volgende: hij pakte de hand van klager en sloot deze rond zijn ontblote lid en liet klager hem bevredigen. Daarna heeft aangeklaagde klager nog vele malen, zeker meer dan tien keer, misbruikt. Regelmatig vroeg hij aan klager om op zijn schoot te komen zitten zonder zijn onderbroek aan. Het lid van aangeklaagde was dan ook ontbloot en klager werd door aangeklaagde betast. Dit gebeurde iedere keer onder de overkapping van het hooi.
- 2.2. De gevolgen van het misbruik zijn enorm (geweest), zowel voor klager persoonlijk en voor zijn gezin, als voor de door hem aangegane zakelijke verhoudingen.
- Klager heeft zich vanaf de periode, dat hij misbruikt is, altijd onderdanig gevoeld. Hij durfde nooit iemand tegen te spreken en deed alles wat er gevraagd werd.
- Ten overstaan van meisjes was hij altijd verlegen. Ook als hij gevoelens voor hen had, bleef hij afstandelijk.
- In zijn huwelijk met zijn vrouw ondervond hij problemen met intimiteit. Hulpverlening heeft hij echter nooit ingeschakeld, omdat hij zich schaamde.
- Klager heeft nooit gedurfd om zijn kinderen (echt) te knuffelen. Hij was altijd bang dat zijn affectie verkeerd begrepen / uitgelegd zou worden.
- Klager is zich door het seksuele misbruik altijd de zwakkere partij blijven voelen. Hij heeft veel moeite gehad om in relaties met andere mensen zijn eigen stem te laten horen, in het bijzonder tegenover mensen met autoriteit. Er werd vaak misbruik van klager gemaakt. Klager liet dit toe en wist niet beter dan dat dit steeds gebeurde. Dit heeft ertoe geleid dat hij absoluut geen vertrouwen meer had in andere mensen. Hij heeft zelfs een afkeer gekregen van Nederland en in het bijzonder van de 'autoriteit', de rechtspraak en de wetgeving. In 1993 is klager met zijn vrouw naar [land] vertrokken. Daar heeft hij twee jaar lang op de kade zitten vissen. Toen alle boosheid en verdriet enigszins waren gezakt, heeft hij in [land] zijn leven weer geleidelijk aan kunnen opbouwen, omdat hem daar weinig herinnert aan de ervaringen van misbruik.
- Toen het seksueel misbruik binnen de katholieke kerk in het voorjaar van 2010 in de publiciteit kwam, werd klager opnieuw geconfronteerd met zijn verleden. Hij is pas toen gaan beseffen, welke impact het seksueel misbruik in zijn jeugd op de rest van zijn leven heeft gehad.
- 2.3. Het doel van de klacht is dat klager in zijn recht wordt hersteld door middel van erkenning van het hem aangedane leed en excuses van de zijde van het bisdom.

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

[Naam], bisschop van 's-Hertogenbosch, heeft namens het bisdom de volgende schriftelijke reactie gegeven op de klacht:

Het misbruik betreft gebeurtenissen die op zichzelf zeer te betreuren zijn en waarvoor de kerk zich moet schamen. Medeleven en excuses zijn hier op zijn plaats, doch bovenal dient aan slachtoffers recht te worden gedaan en zo nodig hulp worden geboden, waarbij het bisdom terdege begrijpt dat het indienen van een klacht bij slachtoffers wonden open rijt en weggestopte emoties ten volle naar boven kan laten komen. Het is daarom van groot belang dat alle klachten grondig en objectief worden onderzocht, waaraan het bisdom uiteraard volledig medewerking zal verlenen.

Naar aanleiding van de klacht heeft het bisdom naar vermogen onderzoek verricht in de archieven van het bisdom en de parochie, hetgeen echter geen enkele verwijzing naar aangeklaagde heeft opgeleverd. In de rapportage van de Commissie Deetman wordt aangeklaagde genoemd op basis van de melding van klager. Nadere gegevens over aangeklaagde zijn ook bij het bisdom niet bekend.

Nu de archieven en navraag geen nadere informatie hebben opgeleverd kan het bisdom gepleegd door aangeklaagde noch ontkennen noch bevestigen, waarmee het bisdom nadrukkelijk het voorgevallene niet wil bagatelliseren.

4. De ontvankelijkheid

- 4.1. Gelet op artikel 1.1. sub a in combinatie met artikel 1.2. van de Procedure is voor de ontvankelijkheid van een klacht vereist dat het seksueel misbruik is gepleegd door een functionaris van een kerkelijke instelling (artikel 1.1. a.) en dan nog alleen voor zover het seksueel misbruik is gepleegd tijdens de vervulling van een kerkelijke functie (artikel 1.2.).
- 4.2. Klager geeft aan door aangeklaagde te zijn misbruikt op de boerderij waar aangeklaagde woonde bij zijn broer en diens vrouw.
- 4.3. De Klachtencommissie is van oordeel dat aangeklaagde als organist van de kerk van de [parochie] in [plaats] wel is aan te merken als een functionaris van een kerkelijk instelling. Het seksueel misbruik heeft echter geheel buiten de sfeer van de kerk plaatsgevonden en voorts is niet aannemelijk geworden dat de functie van klager als organist enige rol van betekenis heeft gespeeld. Weliswaar kende klager aangeklaagde als organist van de kerk en kwam hij mogelijk met aangeklaagde als organist in aanraking, maar van het op grond daarvan ontstaan van een vertrouwens- en/of afhankelijkheidsrelatie is niet gebleken. Aangeklaagde was ook muzikleraar en was bij iedereen in het dorp bekend.
De Klachtencommissie zal dan ook klager niet ontvankelijk verklaren in diens klacht.

5. De beslissing

De Klachtencommissie verklaart klager niet ontvankelijk in diens klacht.

Dit advies is vastgesteld op 24 juni 2016 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mevrouw W.M. Veltman-Breddels en drs. J.L.H.H. Kunnen, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen deze beslissing is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van deze beslissing schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt deze beslissing binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.